

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Szak/7/2019
Identifikačné číslo spisu: 7019200747
Dátum vydania rozhodnutia: 21.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7019200747.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): G. M., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Irán, bez cestovných dokladov, trvale bytom T.Á., A. V. F. X, M., Q. Q., toho času umiestnená v Ú.E. O. J. O. R. A., K. XX, A., Slovenská republika, právne zastúpená: JUDr. Radoslav Soták, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Námestie Slobody 7, Michalovce, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov, Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko, Košice - letisko, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO9-2019/046077-013 zo dňa 22. augusta 2019, o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sa/16/2019-61 zo dňa 2. októbra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO9-2019/046077-013 zo dňa 22.08.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) rozhodol o zaistení sťažovateľky podľa ustanovenia § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jej žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jej úteku. Zároveň stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najdlhšie však do 22.11.2019 a rozhodol o umiestnení sťažovateľky do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej len „ÚPZC Sečovce“).

2. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že pri posudzovaní osoby žalobkyne preskúmal jej

doterajšie správanie, pričom vzal do úvahy jej predchádzajúcu trestnú činnosť na území Slovenskej republiky, za ktorú bola právoplatne odsúdená. Žalovaný sa zaoberal aj jej správaním v čase, keď požiadala o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Potom, čo bola prijatá žiadosť žalobkyne o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, bola prijatá a umiestnená v ZT Humenné. Toto zariadenie je zariadením MV SR s otvoreným režimom a slúži pre potreby žiadateľov o azyl na území Slovenskej republiky. Žalobkyňa napriek tomu zneužila otvorený režim zariadenia a ušla zo ZT Humenné do Nemecka. Žalovaný zároveň poukázal na dĺžku pobytu žalobkyne na území Slovenskej republiky počas azylovej procedúry, ktorá trvala ani necelé dva mesiace. Ďalej sa zaoberal aj správaním žalobkyne počas jeho pobytu v zahraničí, pričom poukázal na tú skutočnosť, že dňa 02.07.2019 bol naplánovaný dublinský transfer z Nemecka na územie Slovenskej republiky, ktorý bol však zo strany žalobkyne prekazený. Dôvodom nevykonania dublinského transferu bola skutočnosť, že žalobkyňa účelovo zmarila plánovaný dublinský transfer z dôvodu, že sa na územie Slovenskej republiky nechcela vrátiť, a ani na ňom zotrvať. K úspešnému vykonaniu dnešného dublinského transferu žalobkyne na územie Slovenskej republiky prispela najmä tá skutočnosť, že tento transfer bol vykonaný formou eskorty. S poukázaním na uvedené správanie žalobkyne správny orgán upriamil pozornosť na tú skutočnosť, že žalobkyňa v skutočnosti nemá reálny záujem o poskytnutie azylu na území Slovenskej republiky.

3. V súvislosti s účelom zaistenia uviedol, že vzhľadom na vykonaný vstupný pohovor so žalobkyňou v pôvodnom azylovom konaní a jej následným útekom a následným opätovným vstupom na územie Slovenskej republiky, bude nutné v tomto konaní vykonať opätovne nový vstupný pohovor, ako aj všetky súvisiace úkony. Z uvedeného dôvodu žalovaný považoval fyzickú prítomnosť v azylovej procedúre za nevyhnutnú. Počas konania žalovaný zistil, že žalobkyňa je v treťom mesiaci tehotenstva. Samotnú graviditu nepovažoval za prekážku jej zaistenia a umiestnenia v ÚPZC Sečovce, nakoľko bude žalobkyňi poskytnutá potrebná zdravotná pomoc a bude pod neustálym lekárskeym dohľadom. V súvislosti s uplatnením alternatív zaistenia v zmysle § 89 zák. č. 404/2011 Z.z. správny orgán poukázal na jej ekonomickú a sociálnu situáciu, ale najmä na doterajšie správanie a konanie žalobkyne a usúdil, že existuje vysoké reálne riziko a dôvodná obava, že sa žalobkyňa pokúsi o útek z územia Slovenskej republiky opäť, čím dôjde k zmareniu zisťovania tých skutočností, na ktorých je založená žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Stanovenie kratšej doby zaistenia, ako sú tri mesiace považoval za neúčelné a neefektívne.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Sťažovateľka podala proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Košiciach správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“). Krajský súd v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) dospel k záveru o potrebe zamietnuť správnu žalobu z nasledujúcich dôvodov:

- v súvislosti s námietkou neúčelnosti zaistenia žalobkyne sa správny súd zameril na právny zástupcom citované súdne rozhodnutie (bod 13. rozsudku), pretože iné dôvody neúčelnosti v súvislosti s dôvodom podľa § 88a ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z. neuviedol. Uvedené rozhodnutie pojednáva o prípade zaistenia cudzinca na účel vyhostenia, čo nie je prípad žalobkyne. Dôvody reálnej vyhostiteľnosti cudzinca, ktoré determinujú existenciu jeho zaistenia, nie sú aplikovateľné v prípade zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. b/. Preto takáto námietka nemohla spôsobiť súdne prehodnocovanie právneho názoru správneho orgánu v preskúmanom rozhodnutí.

- z preskúmaného rozhodnutia zrozumiteľne vyplýva, prečo a ako stanovil správny orgán práve dobu zaistenia tri mesiace (pozri bod 10. a 20. rozsudku). Správny orgán zohľadňoval pri stanovení dĺžky viaceré kritéria, pričom ich v súlade so zákonom vyhodnotil. Nemožno súhlasiť, že napádané rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné.

- námietka ohľadom existencie prekážky zaistenia žalobkyne z dôvodu veľmi pravdepodobného udelenia azylu, v konotácii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 147/2013-50, podľa

názoru správneho súdu nie je dôvodná. Jednak sa judikovaný prípad týka opäť zaistenia na účel administratívneho vyhostenia cudzinca, čo nie je totožný dôvod zaistenia žalobkyne a jednak nemožno v tomto konaní prejednať rozhodnutie iného správneho orgánu (Migračného úradu Slovenskej republiky), ktorý je procesne nezávislý pri posudzovaní dôvodov na udelenie medzinárodnej ochrany.

- k námietke využitia alternatív k zaisteniu žalobkyne správny súd uviedol, že táto námietka taktiež nemôže obstáť, pretože u žalobkyne vzhľadom na doterajšie okolnosti (pozri 3. a 5. bod rozsudku) existuje značné riziko úteku. Keďže o týchto skutočnostiach žalovaný správny orgán nemá kompetenciu rozhodnúť (o priepustke rozhoduje ministerstvo) a vzhľadom na to, že v minulosti práve takúto priepustku v zmysle § 23a ods. 1 zákona o azyle žalobkyňa zneužila na útek z územia Slovenskej republiky, čím zmarila azylové konanie, je takáto eventualita v súčasnosti vylúčená.

- v správnom konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa nepovažuje Slovenskú republiku, ako cieľovú krajinu, o čom svedčí aj jej doterajšie správanie.

- žalobkyňa bola zákonným spôsobom zaistená v zmysle § 88a ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z.

- žalovaný postupoval vo veci zákonným spôsobom, náležite zistil skutkový stav veci, v konaní správne aplikoval ním označené ustanovenia právneho predpisu a rozhodnutie riadne odôvodnil. Jeho rozhodnutie je v súlade so zák. č. 404/2011 Z.z a medzinárodnými predpismi.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

5. Proti rozsudku krajského súdu, uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia, sťažovateľka v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a

- § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p., t. j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedla, že:

- s poukazom na jej zdravotný stav namietala, že na túto skutočnosť neprihliadol ani žalovaný, ani krajský súd.

- krajský súd nesprávne vec právne posúdil, ak sa stotožnil s názorom žalovaného, že v prípade sťažovateľky je daný dôvod zaistenia tak, ako ho vymedzil žalovaný.

- rozhodnutie žalovaného a aj krajského súdu neobsahuje presvedčivé zdôvodnenie potreby zisťovania akýchkoľvek ďalších skutočností okrem tých, na ktoré bola už vypočutá pri vstupnom pohovore v azylovom konaní.

- z rozhodnutia žalovaného nevyplýva, na základe čoho ustálil nemožnosť využitia menej závažných opatrení, v rámci ktorých by v prípade sťažovateľky ako žiadateľa o azyl prichádzalo do úvahy zdržiavanie sa v azylovom zariadení bez možnosti udelenia priepustky, čím sa správny orgán nezaoberal, resp. z odôvodnenia jeho rozhodnutia to nevyplýva, čím založil svoje rozhodnutie za nepreskúmateľné. Touto námietkou sa nezaoberal ani súd. V tejto súvislosti poukázala na obdobné právne veci a rozhodnutia súdov:

? Rusu v. Rakúsko, rozsudok z 2. októbra 2008, sťažnosť č. 34082/02,

? Mikolenko v. Estónsko, rozsudok z 8. októbra 2009, sťažnosť č. 10664/05

? Yoh-Ekale Mwanje v. Belgicko, rozsudok z 20. decembra 2011, č. 10486/10

? A. a i. proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok veľkého senátu z 19. februára 2009, sťažnosť č. 3455/05,

? rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 17.12.2015, č. j. 5 AZS 236/2015 - 34

- nie je zrejmé, z akého dôvodu považuje krajský súd za správne rozhodnutie žalovaného, keďže sťažovateľka je zraniteľnou osobou, a z akého dôvodu je doba zaistenia na 3 mesiace primeranou dobou.
- súd sa nezaoberal veľkou pravdepodobnosťou udelenia azylu, resp, doplnkovej ochrany, zrejmej už v okamihu rozhodovania o zaistení, ktorá môže predstavovať prekážku zaistenia.
- súd sa nevyporiadal ani s tým, že žalovaný pri skúmaní alternatív zaistenia nezisťoval, či je sťažovateľka schopná zložiť peňažnú záruku.

7. Záverom navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedol:

- považuje kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a nespôsobilú vyvolať zrušenie preskúmaného rozhodnutia.
- sťažovateľka v podanej kasačnej sťažnosti neuviedla konkrétne skutočnosti a nijakým spôsobom nepoukázala na nesprávny procesný postup v konaní alebo pri rozhodovaní krajského súdu, ktorým by jej malo byť znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv.
- krajský súd správne a úplne posúdil skutkový stav veci a svoje rozhodnutie riadne, spoľahlivo a zákonne odôvodnil.
- žalovaný v plnej miere posúdil postavenie sťažovateľky ako zraniteľnej osoby a dospel k záveru, že zaistenie sťažovateľky nie je nezákonné a vzhľadom na osobu sťažovateľky je nevyhnutné a účelné.
- v preskúmanom rozhodnutí bolo detailne a presvedčivo odôvodnené, prečo žalovaný nepristúpil k alternatívam zaistenia. S odôvodnením žalovaného sa v plnej miere stotožnil aj krajský súd.
- žalovaný nie je príslušným orgánom na rozhodovanie o zdržiavaní sa v azylovom zariadení bez možnosti udelenia priepustky alebo či má byť takáto priepustka udelená alebo neudelená. O vydaní priepustky rozhoduje výlučne Migračný úrad MV SR a v prípade, ak by žalovaný vo veci konal a o uvedenej skutočnosti v rámci správneho konania rozhodol ako nekompetentný orgán, malo by to za následok ničotnosť tohto rozhodnutia.
- v priebehu celého správneho konania žalovaný nespochybnil postavenie sťažovateľky ako žiadateľa o azyl na území Slovenskej republiky s oprávneným pobytom.
- v procese rozhodovania o zaistení zohľadnil všetky možnosti udelenia menej závažných prostriedkov, ktoré žalovanému pripúšťa udeliť právny poriadok Slovenskej republiky, pričom postupoval v súlade s právom Európskej únie tak, aby nedošlo k porušeniu článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pri posudzovaní uplatnenia menej závažných prostriedkov žalovaný zohľadnil samotnú osobu, jej pomery ako aj mieru ohrozenia účelu zaistenia.
- sťažovateľka kasačnú sťažnosť riadne neodôvodnila, pretože neuviedla právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne a absolútne neodôvodnila, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.
- lehotu zaistenia považuje za adekvátnu a primeranú.
- krajský súd sa s námietkou týkajúcou sa nevyhodnotenia úkonov, potrebných na posúdenie žiadosti o azyl, podrobne vysporiadal v bode 36 napadnutého rozsudku.

9. Záverom navrhol, aby súd kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

10. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmala napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 3 ods. 9

zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť.

11. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21.11.2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 88 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z. podanie žiadosti o udelenie azylu alebo požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny o asistovaný dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa osobitného predpisu nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté.

Podľa § 89 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa § 95 (Starostlivosť o zdravie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny) ods. 1,2 zák. č. 404/2011 Z.z., štátny príslušník tretej krajiny je povinný podrobiť sa lekárskej prehliadke v rozsahu určenom lekárom vrátane potrebného diagnostického a laboratórneho vyšetrenia, očkovaníu a preventívnym opatreniam určeným orgánom na ochranu zdravia; osobitná pozornosť sa venuje zraniteľným osobám. Ak zdravotný stav štátneho príslušníka tretej krajiny vyžaduje zdravotnú starostlivosť, ktorú nie je možné zabezpečiť v zariadení, zariadenie mu zabezpečí túto starostlivosť v zdravotníckom zariadení mimo zariadenia.

Podľa § 96 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z., zraniteľné osoby a rodiny s deťmi majú prístup k psychologickým a sociálnym službám a poradenstvu a ku krízovej intervencii.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 88a ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z. , policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

Podľa § 89 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z., policajný útvar môže uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6; to neplatí, ak ide o žiadateľa o azyl. O uložení povinnosti podľa odseku 1 môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 sa nemožno odvolať.

12. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

13. Zo systematiky ustanovenia § 88a ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. vyplýva, že policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky, pričom aplikácia § 88a ods. 1 písm. b) prichádza do úvahy v prípadoch, keď zaistenie cudzinca, ktorý požiadal o azyl, je nutné na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

14. Obmedzenie osobnej slobody žiadateľov o azyl nevyklučuje ani medzinárodné azylové právo, hoci všeobecne stanovuje zásadu, podľa ktorej nie je možné na utečencov (žiadateľov o azyl) nahliadať ako na neoprávnené pobývajúce osoby a treba im priznať (okrem iného) právo na slobodu pohybu na území krajiny, v ktorej sa nachádzajú (pozri čl. 26, 31 a 32 Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku

1951; ďalej len „Ženevská konvencia“). Súdny dvor vo veci Mehmet Arslan proti Polícii ČR, C-534/11, dostupný na <http://curia.europa.eu>; zdôraznil, že členské štáty musia mať možnosť zabrániť tomu, aby zaistený cudzinec podaním žiadosti o azyl automaticky dosiahol prepustenie zo zaistenia, inak by bol narušený zmysel Návratovej smernice 2008/115/ES, ktorým je účinné navrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území (bod 60 rozsudku).

15. Ustanovenie § 88a ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z., ktoré žalovaný aplikoval na uvedený prípad, totiž umožňuje zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, a to na základe presne špecifikovaných dôvodov, ktoré plne korešpondujú s požiadavkami Európskej únie na zaistenie takejto kategórie cudzincov, v konkrétnom prípade žiadateľky o azyl, ktorá bola vrátená na územie Slovenskej republiky.

16. V súvislosti s namietaným rizikom úteku kasačný súd poznamenáva, že z ustanovenia § 88 ods. 2 zák. č. 404/2011 Z.z. vyplýva, že rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá povolený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

17. Dôvodom zaistenia sťažovateľky ako žiadateľky o azyl podľa § 88a ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného bolo potreba mať sťažovateľku k dispozícii Migračnému úradu ako príslušnému správnomu orgánu vo veci žiadosti o azyl na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jej žiadosť o udelenie azylu, ktoré bez zistenia nebolo možné získať, keď bolo správnym orgánom jednoznačne preukázané riziko jej úteku, ktoré správny orgán odvodil z jej predchádzajúceho správania, keď voľný režim pohybu, ktorý jej zabezpečoval pobyt v pobytovom tábore, svojvoľne opustila a následne opustila aj územie Slovenskej republiky.

18. Kasačný súd na tomto mieste považuje za dôležité zdôrazniť, že pod pojmom riziko úteku je potrebné rozumieť samotné podozrenie z existencie rizika úteku. Pritom posudzovanie existencie hrozby úteku cudzinca je nutne vždy úvahou pravdepodobnostnou, založenou v určitej miere na odhade. Preto niekedy pre záver o existencii rizika úteku (§ 88 ods. 2 zák. č. 404/2011 Z.z.) postačí zistenie, že je pravdepodobné, že príslušná zákonom predvídaná skutková podstata bola naplnená. Môže to tak byť však iba v prípade, že takáto eventualita je najpravdepodobnejším vysvetlením skutkových zistení a že na základe dostupných údajov sa javia byť významne pravdepodobnejšie ako iné do úvahy pripadajúce vysvetlenia.

19. Pokiaľ teda správny orgán na základe vyhodnotenia predchádzajúceho správania sťažovateľky, opustenia pobytového zariadenia, úteku do inej krajiny, jej snahu o zmarenie prevozu na územie Slovenskej republiky, vyhodnotil ako existenciu rizika úteku, takejto úvahe správneho orgánu nemožno nič vytknúť. Navyše aj z jej výpovede pred správnym orgánom vyplýva, že o azyl na území Slovenskej republiky nemá záujem a cieľom jeho cesty je Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, resp. Nemecko.

20. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR z 13. augusta 2014, sp. zn. 1SžA 23/2014 vyplýva, že riziko úteku podľa § 88 ods. 2 zák. č. 404/2011 Z.z., je potrebné vždy v konaní o zaistení cudzinca posúdiť individuálne. Záver o riziku úteku nemožno odôvodňovať zovšeobecnením predošlého správania sa iných cudzích štátnych príslušníkov.

21. Je nepochybné, že žalovaný v danom prípade posudzoval existenciu rizika úteku sťažovateľky individuálne, neodvolával sa na predošlé správania sa iných cudzích štátnych príslušníkov, naopak poukazoval na konkrétne správania sa sťažovateľky, ktoré aj podľa najvyššieho súdu mohlo indikovať takýto predpoklad správania sa sťažovateľky v budúcnosti.

22. Kasačný súd sa ďalej zaoberal námietkou nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu, ktorému vyčítal, že sa dostatočne nezaoberal námietkami spočívajúcimi v tom, že z rozhodnutia žalovaného nie je zrejme aké ďalšie skutočnosti migračný úrad potrebuje vo vzťahu k sťažovateľke zisťovať, na ktorých je

založená jeho žiadosť o azyl, a ktoré by inak ako zaistením sťažovateľky nebolo možné získať a námietkou, že v odôvodnení rozhodnutia je správny orgán povinný uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval.

23. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

24. Z tohto pohľadu nemožno krajskému súdu čo do rozsahu a spôsobu reakcie na podstatné námietky argumentácie sťažovateľky nič vytknúť. Krajský súd sa zaoberal všetkými podstatnými námietkami uplatnenými v žalobe, žiadna z nich neostala otvorená alebo nezodpovedaná.

25. V tejto súvislosti kasačný súd považuje za nevyhnutné uviesť, že si je vedomý mimoriadnosti inštitútu zaistenia a vo svojej judikatúre zohľadňuje, že sa fakticky jedná o obmedzenie, dokonca pozbavenie osobnej slobody človeka. Ide tak o citeľný zásah do jedného zo základných práv jednotlivca, ktorý môže byť prípustný len za podmienok prísne vymedzených nielen zákonom o pobyte cudzincov, ale predovšetkým ústavným poriadkom.

26. Zaistenie cudzinca ako vyplýva z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10Sza/8/2016 zo dňa 30.03.2016 znamená obmedzenie alebo v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia dokonca zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citeľný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov alebo predovšetkým ústavným poriadkom SR.

27. V tejto súvislosti kasačný súd uvádza, že rozhodovanie o žiadosti o udelenie azylu, ako aj určenie spôsobu a rozsahu dokazovania patrí do kompetencie Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a teda ÚPZC Sečovce, ani žalovaný nie sú oprávnení meritórne posúdiť žiadosť sťažovateľky, resp. určiť, ktoré úkony je potrebné vykonať za účelom jej posúdenia.

28. Žalovaný sa zaoberal aj možnosťou uloženia miernejších opatrení a v preskúmanom rozhodnutí dostatočným spôsobom odôvodnil, prečo v prípade sťažovateľky nie je možné využiť menej závažné opatrenia v zmysle § 89 zák. č. 404/2011 Z.z.. K otázke udelenia alebo neudelenia priepustky podľa § 23 ods. 3 písm. c) resp. § 23a ods. 1 zákona o azyle kasačný súd zhodne ako krajský súd uvádza, že o týchto skutočnostiach žalovaný nemá kompetenciu rozhodnúť a vzhľadom na to, že v minulosti práve takúto priepustku sťažovateľka zneužila na útek z územia Slovenskej republiky, čím zmarila azylové konanie, je takáto eventualita v súčasnosti vylúčená.

29. Čo sa týka skutočnosti, že sťažovateľka je tehotná, jej zdravotným stavom sa zaoberal ako žalovaný, tak aj krajský súd a kasačný súd sa s ich názorom stotožňuje. Žalovaný v plnej miere posúdil postavenie sťažovateľky ako zraniteľnej osoby a dospel k záveru, že jej zaistenie nie je nezákonné a vzhľadom na osobu sťažovateľky je nevyhnutné a účelné. V tejto súvislosti súd poukazuje na vyššie citované ustanovenia § 95-§ 96 zák. č. 404/2011 Z. z., kde sa osobitná pozornosť venuje zraniteľným osobám, pričom považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že v ÚPCZ Sečovce je nepretržitý lekársky dohľad a sťažovateľke je poskytnutá adekvátna zdravotná pomoc. Ani samotná sťažovateľka v súvislosti so svojim tehotenstvom neuvádza žiadne zdravotné problémy a nemá lekárom stanovený špeciálny režim. Uvedené nepreukázal ani jej právny zástupca a v kasačnej sťažnosti iba stručne konštatoval, že sťažovateľka je tehotná.

30. Podľa názoru kasačného súdu úspešnosť námietok voči rozhodnutiu o zaistení môže obstať jedine v

prípade, ak sťažovateľ svojimi námietkami spochybní zákonnosť rozhodnosť o jeho zaistení, inými slovami ak preukáže, že neboli splnené podmienky jeho zaistenia, v danom prípade podľa § 88 a ods.1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z., čo sa však v danom prípade sťažovateľky nepodarilo.

V.

31. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

32. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.). Žalovanému ich nepriznal, nakoľko nezistil existenciu zákonného dôvodu na ich priznanie (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.